

[illegible]

MỤC LỤC

I. PHẦN MỞ ĐẦU

- 1. Lí do chọn đềtrang 3
- 2. Mục đích nghiên cứu.....trang 3,4
- 3. Đối tượng phạm vi nghiên cứutrang 4
- 4. Nhiệm vụ nghiên cứutrang 4
- 5. Phương pháp nghiên cứutrang 4,5

II. PHẦN NỘI DUNG

- 1. Cơ sở lí luậntrang 5
- 2. Cơ sở thực tiễntrang 5
- 3. Thực trạng.....trang 5,6
- 4. Một số giải pháptrang 6-15
- 5. Kết quả.....trang 16

III. Kết luận.....trang 16,17

TÀI LIỆU THAM KHẢO.....trang 18

SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP STEM TRONG GIÁO DỤC BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG MÔN ĐỊA LÍ 7.

I. PHẦN MỞ ĐẦU:

1. Lí do chọn đề tài :

Ngày nay, việc giảng dạy sử dụng phương pháp stem là một trong những quan điểm giáo dục đang được quan tâm. Việc thực hiện phương pháp stem trong dạy học sẽ mang lại rất nhiều lợi ích cho việc góp phần hình thành, phát triển năng lực hành động, năng lực giải quyết vấn đề cho Học Sinh.

Mỗi môn học là một lĩnh vực tri thức khoa học có tính liên ngành, bao gồm một hệ thống kiến thức cơ bản và cần thiết được kết hợp lại trên cơ sở thành tựu của nhiều ngành khoa học và kỹ thuật hiện đại. Người ta gọi đây là một hệ thống tri thức khoa học tích hợp. Vì nó kết hợp lại với nhau, hòa nhập vào nhau và lồng ghép vào nhau.

Vậy phương pháp stem theo nghĩa chung nhất nó được hiểu là sự liên kết các thành phần, các bộ phận khác nhau một cách hòa hợp, tương thích trong một tổng thể. Vì thế dạy stem được hình thành trên cơ sở của những quan niệm tích cực về quá trình học tập và quá trình dạy học, việc thực hiện quan điểm tích hợp trong giáo dục sẽ góp phần phát triển tư duy tổng hợp, năng lực giải quyết vấn đề và làm cho việc học tập trở nên có ý nghĩa hơn đối với Học Sinh so với việc học và thực hiện các mặt giáo dục một cách riêng lẻ, chúng có mối quan hệ chặt chẽ với nhau.

Thế kỉ XXI được xem là kỉ nguyên công nghệ. Để không bị tụt hậu trong chặng đường này, con người cần phải tích cực, chủ động và sáng tạo hơn. Như vậy giáo dục cũng cần phải có sự đổi mới cả về nội dung và phương thức tổ chức để đào tạo ra những con người đáp ứng được nhu cầu của thời đại. Kiến thức khoa học là vô cùng phong phú trong đó thời lượng các tiết học trong nhà trường là có hạn, vì thế cần phải dạy cho các Học Sinh cách học, cách tự tìm đến tri thức khoa học, có như vậy mới phát huy được tính tích cực, chủ động và sáng tạo ở mỗi em. Cũng chính vì lí do đó và đặc điểm đó mà giáo dục môi trường được đưa vào nội dung giáo dục phổ thông chủ yếu bằng con đường sử dụng phương pháp stem tích hợp, tức là liên kết, lồng ghép với các môn học có sẵn trong chương trình giáo dục phổ thông một cách hợp lý, nhưng chủ yếu là môn Địa Lí.

Vì thế cũng chính là lý do vì sao tôi chọn đề tài: Sử dụng phương pháp stem trong giáo dục bảo vệ môi trường môn Địa Lí 7.

2. Mục đích nghiên cứu:

- Việc giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục bảo vệ môi trường môn Địa lí 7 giúp Học Sinh hiểu và nắm vững nội dung học tập hơn.

- Qua bài học thì Học Sinh sẽ hiểu được mối quan hệ qua lại giữa các tác động môi trường và các nhân tố khác của chất lượng cuộc sống và có những quyết định hợp lý hơn .

- Khi các em hiểu biết về những hành vi thuộc về lĩnh vực môi trường thì mới nhằm cải thiện chất lượng cuộc sống của bản thân mình và gia đình, rộng hơn là cộng đồng, quốc gia và thế giới.

- Phải cho các em có niềm tin dựa trên cơ sở khoa học về khả năng con người hay nói chính xác hơn là chính bản thân các em trong việc điều khiển quá trình tái sản xuất con người theo mục tiêu kế hoạch môi trường sạch đẹp.

- Giúp các em có ý thức tự giác, tự nguyện đề ra cho mình những quyết định đúng đắn, có ý thức trách nhiệm, có thái độ và hành động hợp lí về môi trường .

- Làm cho Học Sinh phát triển năng lực tư duy, năng lực hành động, năng lực vận dụng kiến thức, kỹ năng vào thực tiễn một cách có hiệu quả của vấn đề.

- Học Sinh tiếp thu nội dung bài học sinh động, hấp dẫn và giúp các em nhận thức được thế giới một cách tổng thể.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:

- Đối tượng nghiên cứu: Học Sinh khối lớp 7 Trường THCS AN PHÚ.

- Phạm vi nghiên cứu: Xem xét , nghiên cứu việc giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong bộ môn Địa Lí nhưng trọng tâm là lồng ghép giáo dục môi trường cho Học Sinh Trường THCS AN PHÚ.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu:

- Giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục qua các bài về môi trường của môn Địa Lí 7.

- Qua các bài học giảng rút kinh nghiệm cụ thể để triển khai giảng dạy sử dụng phương pháp stem một cách có hiệu quả nhằm tạo cho Học Sinh có ý thức trách nhiệm trong việc giáo dục môi trường.

- Thông qua hoạt động chuyên môn của nhà trường có thể tổ chức các chuyên đề với các bộ môn nhằm có kế hoạch và biện pháp thực hiện đồng bộ có thể

- Qua nghiên cứu cơ sở lí luận, nghiên cứu thực trạng để đúc kết được những bài học kinh nghiệm tốt nhất.

5. Phương pháp nghiên cứu:

- Phương pháp thực nghiệm: đối chiếu kết quả điều tra, đánh giá.

- Phương pháp quan sát: thông qua dự giờ đồng nghiệp, nhằm kiểm tra các nội dung liên quan.

- Phương pháp tham khảo tài liệu: Các tài liệu có liên quan đến đề tài giáo dục môi trường qua Địa Lí của nhà trường, tài liệu bồi dưỡng thường xuyên cho giáo viên THCS, internet, các tạp chí, bản đồ tranh ảnh, tài liệu liên quan...

- Phương pháp xây dựng kế hoạch, tích lũy tư liệu, số liệu.

- Thuyết trình.

- Học sinh thảo luận nhóm, tự nghiên cứu bài học, làm sản phẩm dưới sự hướng dẫn của Giáo viên.

II. PHẦN NỘI DUNG:

1. Cơ sở lí luận:

- Quan điểm chung là giáo dục cho Học Sinh phát triển toàn diện về mọi mặt. Chúng ta đang sống trong thời đại hòa nhập cao giữa các quốc gia có văn hóa khác nhau, nhu cầu trao đổi công việc và nhân lực ngày một cao.

- Hướng dẫn chương trình bộ môn Địa Lí ở bậc THCS.

- Thực hiện theo chương trình thay sách giáo khoa và đổi mới phương pháp dạy học ở trường THCS.

2. Cơ sở thực tiễn:

- Để phù hợp với các phương pháp dạy học theo hướng đổi mới, cũng phải thay đổi về loại hình, cấu trúc và phương pháp sử dụng. Vì vậy, việc sử dụng phương pháp stem là tích hợp thống nhất giữa bốn lĩnh vực quan trọng: khoa học, công nghệ, kỹ thuật và toán học. Sự tách rời này sẽ tạo ra khoảng cách giữa học và làm, giữa nhà trường và doanh nghiệp trong dạy học Địa Lí là sự vận dụng tổng hợp các kiến thức, kĩ năng của các phân môn của Địa Lí tự nhiên và Địa lí kinh tế - xã hội vào việc nghiên cứu tổng hợp về Địa Lí các châu lục, một khu vực, một quốc gia... Mặt khác tích hợp cũng còn là việc sử dụng các kiến thức liên quan như Lịch Sử, Sinh, Hóa... vào dạy học Địa Lí. Việc sử dụng phương pháp stem tăng tính hấp dẫn với học sinh, giúp Học Sinh hiểu sâu hơn vấn đề, đạt hiệu quả học tập cao hơn, cách học không chỉ biểu diễn minh họa lời giảng của Giáo viên mà sử dụng nhiều hình thức với nhiều cách thức nhằm giúp học sinh rèn kĩ năng nhớ kiến thức và rèn luyện kĩ năng cho Học Sinh.

Trong quá trình giảng dạy môn Địa lí, Giáo viên không những có vai trò định hướng cho Học Sinh quan sát, hướng dẫn và gợi ý cách khai thác kiến thức mà còn giúp Học Sinh tự thao tác, điều khiển, sử dụng để khám phá, tìm tòi kiến thức hoặc củng cố kiến thức, rèn luyện kĩ năng địa lí cho Học Sinh, tạo điều kiện cho Học Sinh khắc sâu những kiến thức Địa lí biết đánh giá đúng đắn tình hình môi trường hiện nay ở nước ta và trên thế giới, nhận thức rõ ràng mối quan hệ giữa môi trường với phát triển kinh tế xã hội. Ảnh hưởng của sự gia tăng ô nhiễm môi trường đối với chất lượng cuộc sống xã hội, gia đình hiện tại và tương lai.

3. Thực trạng

Trước khi chưa sử dụng kết quả học tập về thực tiễn, tôi thường sưu tầm tranh ảnh các thông tin trên mạng để dạy cho học sinh. Nhưng chất lượng không cao và các em chưa hứng thú với các kiến thức môn học mà giáo viên cung cấp. Khi áp dụng cách hướng dẫn này học vào dạy học môn Địa Lí ở trường THCS tôi nhận thấy một số ưu điểm và nhược điểm sau:

a. Thuận lợi :

Trong nhiều năm liền tôi được phân công giảng dạy môn Địa Lí khối 7, mỗi năm đối tượng học sinh học tập gần giống nhau, điều này giúp tôi mạnh dạn áp dụng giảng dạy sử dụng phương pháp stem này. Trường THCS An Phú có sự phân chia lựa đối tượng học sinh ở lớp chọn và lớp bình thường tương đối khá rõ , vì thế việc giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục môi trường từng nội dung trọng tâm kiến thức nhằm nâng cao chất lượng bộ môn tốt hơn.

b. Khó khăn :

Qua nhiều năm giảng dạy tôi nhận thấy rằng trường có một số học sinh dạng hòa nhập và một số em có hoàn cảnh éo le, việc tiếp thu của học sinh rất chậm, ghi chép chậm, thậm chí không chịu chép bài vì thế dẫn đến kết quả học kém. Quan niệm của nhiều phụ huynh xem môn Địa Lí là môn phụ không quan trọng dẫn đến tâm lí Học Sinh không tập trung nhiều vào bộ môn. Học Sinh khối 7, là lứa tuổi đang phát triển tâm sinh lí và thời buổi công nghệ thông tin các em thường được ba mẹ chiều nên ít phải làm việc nên thường ích kỉ chỉ biết người khác phục vụ, đòi hỏi không phục vụ ai, bày ra nhưng không thu dọn nên đến trường không ý thức những việc làm nhỏ ăn quà vặt bày, uống nước đóng chai , xả rác... làm ảnh hưởng lớn đến môi trường.

4. Một số giải pháp:

Việc đào tạo cho Học Sinh hiện nay phải có kiến thức tổng hợp và toàn diện. Vì vậy, trong giảng dạy môn Địa Lí phải biết sử dụng phương pháp stem tích hợp những kiến thức cần thiết trong nội dung bài giảng rất quan trọng, để đạt kết quả tốt hết sức cần thiết. Những nội dung đó là những kiến thức cơ bản, trọng tâm và đặc trưng của môn học và bổ sung cho kiến thức mà các em sẽ được học nên việc tiếp thu kiến thức sẽ được sâu sắc, khả năng vận dụng vào thực tế sẽ dễ dàng hơn.

Thực tế dạy học cho thấy, việc quan sát và khai thác kiến thức của Học Sinh đối với số lượng bài học quá nhiều các em không đủ thời gian, nên tùy theo mục tiêu, nội dung chương trình học tập và các điều kiện khác mà có nhiều mức độ khác nhau mà sử dụng phương pháp stem trong các môn học. Vì thế trong nội dung đề tài này Tôi xin trao đổi nội dung chính là giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục bảo vệ môi trường môn Địa Lí 7 với một số giải pháp cụ thể sau:

- Sử dụng phương pháp stem “trong nội bộ môn”, trong đó ưu tiên các nội dung của môn học như tích hợp Địa Lí tự nhiên với Địa Lí kinh tế - xã hội.

- Tích hợp đa môn, những nội dung này có thể tiếp cận trên cơ sở các môn học khác nhau. Những môn học tiếp tục được tiếp cận một cách riêng lẻ và chỉ

gặp nhau ở một thời điểm trong quá trình học khi gặp các nội dung như giáo dục dân số, môi trường..

- Tích hợp liên môn, Học Sinh tiếp cận qua nhiều môn học và có sự liên kết với nhau trong quá trình giải quyết vấn đề.

- Tích hợp xuyên môn, phát triển những kỹ năng mà học sinh có thể sử dụng trong tất cả môn học, trong tất cả tình huống.

Ví dụ: Trong chương trình của môn Địa lí 7 thì Tôi giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục bảo vệ môi trường một số bài sau:

Bài 10: Dân số và sức ép của dân số tới tài nguyên, môi trường.

- Dân số đông và tăng nhanh đã tác động đến tài nguyên môi trường như thế nào?
- Giáo viên là HS em sẽ làm gì để góp phần bảo vệ môi trường ?
- Giáo viên đã chia nhóm và yêu cầu Học Sinh ở nhà chuẩn bị sẵn giấy, chai nhựa, màu , bút chì màu, cây xanh...
- Tổ trưởng nhóm Học sinh phân công nghĩa vụ của từng thành viên trong nhóm.
- Hoàn thành sản phẩm của nhóm mình.
- Cử đại diện trình bày sản phẩm của nhóm .
- Giáo viên nhận xét và cho điểm các tổ nhóm.

*** Ví dụ: Bài 17. Ô nhiễm môi trường ở đới ôn hòa.**

- Giáo viên nêu câu hỏi :Trước tình trạng ô nhiễm ở đới ôn hòa như vậy và thực trạng ô nhiễm ở Việt Nam hiện nay thì chúng ta cần phải có hành động gì?
- Giáo viên là HS em sẽ làm gì để góp phần bảo vệ môi trường không khí?
- Giáo viên đã chia nhóm và yêu cầu Học Sinh ở nhà chuẩn bị sẵn giấy, chai nhựa, màu, bút chì màu, cây xanh. ..
- Tổ trưởng nhóm Học sinh phân công nghĩa vụ của từng thành viên trong nhóm.
- Hoàn thành sản phẩm của nhóm mình.
- Cử đại diện thuyết trình và trình bày sản phẩm của nhóm.
- Giáo viên nhận xét và chấm điểm cho các tổ nhóm.

5.Kết quả

Kết quả của quá trình thực hiện:

Việc giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục bảo vệ môi trường qua bộ môn Địa Lí 7 như trên đã làm cho nhận thức Học Sinh thay đổi trong cách tiếp cận các nội dung kiến thức. Không những có nhận thức, hành vi đúng đắn về môi trường mà còn ham thích học tập bộ môn Địa Lí thể hiện qua chất lượng học tập bộ môn Địa Lí trong học kì I so với khảo sát đầu năm như sau:

Chất lượng	Số	Giỏi		Khá		TB		Yếu		Kém	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Đầu năm	254	179	70,4	54	21,26	17	6,69	3	1,18	1	0,39
Học kì I	255	199	78,04	41	16,08	13	5,10	2	0,78	/	/

Qua việc giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục bảo vệ môi trường môn Địa Lí 7 cho Học Sinh khối 7 trường THCS An Phú, tôi nhận thấy : Giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục bảo vệ môi trường giúp Học Sinh kết hợp tri thức của nhiều môn học theo nhiều cách khác nhau, vì thế việc nắm kiến thức sẽ sâu sắc, hệ thống và bền vững hơn. Đây là một quan niệm dạy học hiện đại, phát huy được tính tích cực của Học Sinh, tiết kiệm thời gian học tập, đồng thời nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường. Giảng dạy sử dụng phương pháp stem trong giáo dục bảo vệ môi trường giúp Học Sinh vận dụng kiến thức của bộ môn sẽ trở nên sinh động hơn, đồng thời còn phát triển ở học sinh tư duy biện chứng, khả năng thông hiểu và vận dụng kiến thức một cách linh hoạt. Ngoài ra, cách dạy này còn hình thành được cho học sinh nhiều kỹ năng sống quan trọng như kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng thực hành, kỹ năng thuyết trình, kỹ năng thu thập và xử lý tài liệu, kỹ năng sử dụng máy tính, kỹ năng liên hệ thực tiễn... Hứng thú học tập và nghiên cứu khoa học của học sinh trước, trong và sau khi học được thể hiện rõ rệt. Trong quá trình dạy học và tham khảo đồng nghiệp, tôi nhận thấy đa số học sinh có hứng thú với môn học, tích cực hoạt động hơn và yêu thích bộ môn hơn. Về quá trình nhận thức, Học Sinh không những được rèn luyện kiến thức trong sách vở mà khả năng nhận thức về môi trường trong thực tế hàng ngày trong cuộc sống của chính các em ở gia đình, xã hội được vận dụng nâng lên đáng kể.

III. KẾT LUẬN

“Quan điểm giảng dạy sử dụng phương pháp stem được vận dụng kiến thức liên môn cần được hiểu toàn diện và phải được quán triệt trong toàn bộ môn học; quán triệt trong mọi khâu của quá trình dạy học; quán triệt trong mọi yếu tố của hoạt động học tập; tích hợp trong chương trình, tích hợp trong sách giáo khoa, tích hợp trong phương pháp dạy học của giáo viên và tích hợp trong hoạt động

học tập của học sinh; tích hợp trong các sách đọc thêm, tham khảo. Quan điểm “lấy Học Sinh làm trung tâm” đòi hỏi thực hiện việc tích cực hoá hoạt động học tập của Học Sinh trong mọi mặt, trên lớp và ngoài giờ; tìm mọi cách phát huy năng lực tự học của Học Sinh, phát huy tinh thần dân chủ, bồi dưỡng lòng tin cho Học Sinh thì các em mới tự tin và học tốt được.

Vì vậy, vận dụng cách giảng dạy này trong dạy học, các môn học làm cho Học Sinh hiểu rõ sự phát triển của xã hội một cách thống nhất, liên tục, tránh nhận thức rời rạc. Đồng thời Học Sinh có thể thấy mối liên hệ hữu cơ giữa các lĩnh vực của đời sống xã hội, giữa các môn học, từ đó phát triển tư duy cho học sinh. Trên đây là một số ý kiến chủ quan của bản thân rút ra được qua quá trình giảng dạy. Tuy nhiên sáng kiến này còn nhiều thiếu sót, rất mong được sự đóng góp ý kiến giúp đỡ của các đồng nghiệp để sáng kiến của tôi được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Quận 2, Ngày 9 tháng 02 năm 2020

Người viết

Bùi Thị Kim Ngọc

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Trong quá trình nghiên cứu đề tài tôi đã sử dụng các tài liệu sau:

1. Sách giáo khoa, sách giáo viên, sách bài tập Địa lí 7 Nguyễn Dục, Phan Huy Xu, Nguyễn Hữu Danh, Mai Phú Thanh.
2. Sách thiết kế bài giảng Địa lí 7 : Nguyễn Châu Giang của nhà xuất bản Hà Nội năm 2003.
3. Một số tạp chí giáo dục.
4. Sổ tay kiến thức địa lí 7 : Vũ Quốc Lịch.